

MALTA

**QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
ONOR. IMHALLEF
SILVIO MELI**

Seduta ta' l-10 ta' Marzu, 2015

Citazzjoni Numru. 524/2009

**Barkeib Abdulmajeed Asad Elmajeed
(I.D. 0033361A)**

vs

**Auto Mechancial Engineering Services
Limited**

Il-Qorti,

1.0. Rat ir-rikors guramentat datat id-29 ta' Mejju, 2009, li permezz tieghu r-rikorrenti sintetikament espona is-segweni:

- 1.1. Illi hu kien impjegat mas-socjeta` intimata;
- 1.2. Illi meta kien fuq ix-xoghol ma' l-istess socjeta` fit-18 ta' Dicembru, 2008, korra u soffra disabilita` permanenti f'ghajnejh ix-xellugija;
- 1.3. Illi ghal dan l-incident tahti biss is-socjeta` intimata billi ma' pprovdietx post adegwat ghax-xoghol li kien qed jaghmel;
- 1.4. Illi l-incident *de quo* sehh minhabba traskuragni, imperizja, negligenza, non-kuranza u nuqqas ta' hila fl-ezercizzju tal-professjoni taghha, u nuqqas ta' harsien da parti tas-socjeta` intimata;
- 1.5. Illi ghalkemm mitluba tersaq ghall-likwidazzjoni u hlas tad-danni subiti mir-rikorrenti, s-socjeta` intimata baqghet inadempjenti;
- 1.6. Illi ghaldaqstant aderiet din il-qorti biex is-socjeta` intimata tghid ghaliex il-qorti m'ghandiex:
 - 1.6.1. Tiddikjara lis-socjeta` intimata responsabbli ghad-danni subiti mir-rikorrenti;
 - 1.6.2. Tillikwida d-danni sofferti mir-rikorrenti, jekk hemm bzonn, bl-opera ta' *periti* nominandi;
 - 1.6.3. Tikkundanna lill-istess socjeta` intimata thallas lir-rikorrenti d-danni hekk likwidati;
 - 1.6.4. Bl-ispejjez kif dedotti mir-rikorrenti fl-istess rikors guramentat promotur kontra s-socjeta` intimata;

- 2.0. Rat ir-risposta guramentata tas-socjeta` intimata datata l-15 ta' Settembru, 2009, li permezz taghha sintetikament wiegbet bil-mod segwenti;
 - 2.1. Illi ma' tahti assolutament xejn ghall-incident in kwistjoni;
 - 2.2. Illi l-incident in dizamina sehh unikament minhabba imperizja, htija u nuqqas ta' osservanza u traskuragni tar-rikorrenti stess li kien imwissi diversi drabi;
 - 2.3. Illi ghalhekk, anke it-tieni (2) u t-tielet (3) talbiet tar-rikorrenti, (ara foll 2), ghandhom jigu michuda;
 - 2.4. Bl-ispejjez kontra r-rikorrenti;
 - 2.5. Salv eccezzjonijiet ohra;
3. Rat id-digriet taghha diversament preseduta datat iz-17 ta' Settembru, 2009, li permezz tieghu wara talba appozita tas-socjeta` intimata, hatret lill-Imhallel supplenti hemm indikat biex jisma` lix-xhud indikat fl-istess rikors datat il-15 ta' Settembru, 2009, (ara foll 13);
4. Rat id-digriet taghha wkoll diversament preseduta datat id-9 t'Ottubru, 2009, li permezz tieghu hatret lill-espert mediku hemm indikat, (ara foll 16);
5. Rat id-digriet ta' l-istess qorti wkoll datat id-9 t'Ottubru, 2009, li permezz tieghu hatret assistant gudizzjarju, (ara foll 16);
6. Rat id-digriet ta' l-istess qorti datat it-13 ta' Jannar, 2010, li permezz tieghu hatret traduttur hemm indikat;
7. Rat id-digriet taghha kif issa preseduta datat l-1 t'April, 2014, li permezz tieghu awtorizzat lill-assistent gudizzjarju fuq riferita biex tghaddi l-inkartament kollu tal-process lil din il-qorti biex tkompli tisma` l-kawza hi stess, (ara foll 133);

8. Rat id-digriet taghha datat it-3 ta' Gunju, 2014, li permezz tieghu, wara talba appozita tal-abbli rapprezentanti legali tal-partijiet, awtorizzat lill-istess biex jittrattaw il-kawza bil-modalita` hemm indikata, (ara foll 134);
9. Ezaminat ix-xhieda kollha pprezentata in atti;
10. Ezaminat ukoll id-dokumenti kollha esebiti, inkluz ir-rapport mediku tal-espert nominat;
11. Ezaminat in-nota ta' sottomissjonijiet tar-rikorrenti datata l-21 t'Awwissu, 2014, (ara foll 135), flimkien ma' dik tas-socjeta` intimata, datata l-23 ta' Settembru, 2014, (ara foll 139);
12. Rat il-verbal ta' l-abbli rapprezentant legali tar-rikorrenti datata t-12 ta' Novembru, 2014, li permezz taghha talab li jipprezenta nota b'zewg (2) sentenzi rilevanti ghall-kaz in dizamina;
13. Rat id-digriet taghha rigwardanti t-talba tar-rikorrenti, wkoll datata fl-istess data indikata fil-paragrafu precedenti, li permezz tieghu awtorizzat ukoll lill-kontroparti biex jirrispondi, u dan fit-terminu hemm indikat;
14. Tirrileva li t-terminu moghti lill-kontendenti ghadda inutilment;
15. Semghet it-trattazzjoni orali finali tal-abbli rapprezentant legali tal-partijiet;

Ikkunsidrat:

- 16.0. Illi l-fatti li taw lok ghall-procedura odjerna jistghu jigu sintetikament esposti bil-mod segwenti:
 - 16.1. Illi r-rikorrenti kien impjegat mas-socjeta` intimata bhala mekkanik, (ara foll 18), u kien ilu hekk impjegat maghha mill-2008, (ara foll 108);
 - 16.2. Illi qabel sehh l-incident meritu tal-procedura odjerna r-rikorrenti kien ilu madwar sena (1) u xahrejn (2) impjegat ta' l-istess socjeta` intimata (ara foll 18), u qabel ma kien gie hekk impjegat kien afferma li kellu esperjenza f'dan ix-xoghol partikolari , (ara foll 108);

- 16.3. Illi fil-hin tal-incident ir-rikorrenti kien qed jahdem fuq il-morsa, (ara foll 18);
- 16.4. Illi skont xhud okulari, (Ghergis Weldensae Fadaga), ir-rikorrenti "... kien qed jghawweg pjanca hoxna u jgibha 90 *degrees*", wara li jaghmel toqba, (ara foll 18);
- 16.5. Illi skont l-istess Fadaga "dak il-hin li wegga kien lesta l-hadida bit-toqba u rabatha fil-morsa", (ara foll 18);
- 16.6. Illi l-incident sehh meta r-rikorrenti "qabad martell u poggieh mall-hadida umbaghad qabad martell iehor u beda jsammar fuqu biex jghawweg il-hadida 90 *degrees*. Umbaghad smajtu jghajjat "Ahh" ghax dahallu xi haga f'ghajnejh, (ara foll 18);
- 16.7. Illi skont l-istess Fadaga jidher li r-rikorrenti kien gia` inqabad mis-superjuri tieghu jahdem b'dan il-mod u kien gie rimpoverat minn Alfred wiehed mid-diretturi tas-socjeta` intimata, li qallu li "meta isammar martell fuq martell kien hazin", (ara foll 18 u 108);
- 16.8. Illi l-istess Fadaga jsostni li r-rikorrenti kien irrikonoxxa li din il-prattika ta' xoghol kienet hazina u kontra s-sengha u l-arti u jirribadixxi li r-rikorrenti kien fehem li tali Prattika kienet hazina, (ara foll 18);
- 16.9. Illi jirrizulta li Fadaga, ko-impjegat flimkien mar-rikorrenti, fis-socjeta` intimata insista li sid is-socjeta` *de quo* kien jinsisti li l-haddiema ma kellhomx jahdmu minghajr nuccali – speċjalment meta juzaw il-*grinder*, (ara foll 19);
- 16.10. Illi s-socjeta` intimata kienet tipprovdi lill-impjegati kollha taghha bl-apparat kollu necessarju biex jahdmu b'sigurta`, liema apparat kien jinzamm mill-impjegati fil-*locker* taghhom u wzat waqt ix-xoghol, (ara foll 19);
- 16.11. Illi l-imsemmi Fadaga xhed bil-gurament tieghu li kien avvicinat mir-rikorrenti biex jitla jixhed u jghid li l-istess rikorrenti ma kienx fornit b'nuccali tax-xoghol, (ara foll 19);
- 16.12. Illi Fadaga irrifjuta li jikkollabora mar-rikorrenti *stante* li dak minnu suggerit ma' kienx jirrifletti l-verita` peress li r-

rikorrenti, bhal haddiema l-ohra kollha, kellu l-apparat kollu tas-sigurta`, inkluz in-nuccali, (ara foll 19);

16.13. Illi *di piu`*, l-istess xhud fuq indikat isosstni li r-rikorrenti kien ukoll gharaf l-izball tieghu li jahdem bil-metodu fuq spjegat u minghajr nuccali meta kien mar izuru ma' wiehed mid-diretturi tas-socjeta` *de quo* l-isptar, fejn ammetta li l-incident in dizamina kien "kollu tort tieghi", (ara foll 19 u 111);

16.14. Illi jirrizulta wkoll li l-istess xhud fuq riferit kien sab l-ghodda li r-rikorrenti kien qed juza meta seh l-incident, u f'wiehed mill-imrietel minnu uzati "... sibna illi ... kellu bicca zghira mtajra", (ara foll 19);

Ikkunsidrat:

17.0. Illi l-versjoni tal-incident moghtija mir-rikorrenti tista` tigi sintetikament elenkata bil-mod segwenti:

17.1. Illi hu kien ilu impjegat mas-socjeta` intimata bhala *mechanic* ghal hames (5) xhur qabel l-incident, (ara foll 35);

17.2. Illi kien qed jghawweg pjanca u jaqta` toqba fiha, (ara foll 35);

17.3. Illi waqt dan ix-xoghol isostni li kellu jaghti bil-martell lil din il-pjanca, (ara foll 35);

17.4. Illi l-martell minnu uzat kien tqil madwar zewg (2) kilojiet, (ara foll 35);

17.5. Illi waqt li kien qed isammar bl-imsemmi martell fuq il-pjanca *de quo* hass daqqa fuq il-habba t'ghajnejh ix-xellugija, (ara foll 35);

17.6. Illi jsostni li peress li l-imghallem tieghu dak il-hin ta' l-incident kien qed jahdem bic-*chaser* fuq il-hadid, allura "... l-ixkatlatura tac-*chaser* ta' Joseph Spiteri kienet tahbat

mall-hajt u giet ghal fuqi u dan nghidu billi jien kont inhoss diversi bicciet jaqghu fuq rasi”, (ara foll 35);

- 17.7. Illi r-rikorrenti jsostni li ma kellu l-ebda preparazzjoni teknika qabel ma nghata dan ix-xoghol, (ara foll 35);
- 17.8. Illi *nonostante* dak indikat fil-paragrafu precedenti l-istess rikorrenti jsostni li kellu diversi snin t'esperjenza f'dan ix-xoghol – precizament madwar ghoxrin (20) sena, (ara foll 36);
- 17.9. Illi s-socjeta` rikorrenti qatt ma taghtu l-ebda *safety equipment* biex jahdem u kien hu stess li kien xtara l-istess apparat, (ara foll 36);
- 17.10. Illi jsostni li tlett (3) ijiem qabel l-incident hu kien tilef in-nuccali tax-xoghol tieghu, (ara foll 36);
- 17.11. Illi anke nforma lil wiehed mid-diretturi tas-socjeta` intimata b'dan u nghata struzzjonijiet biex ikompli bix-xoghol li kellu u jahdem minghajr nuccali, (ara foll 36);

Ikkunsidrat:

- 18.0. Illi da parti tieghu d-direttur fuq indikat isostni sintetikament is-segwenti:
 - 18.1. Illi hu kien jahdem fil-garaxx *de quo* flimkien mall-haddiema, (ara foll 111);
 - 18.2. Illi kien josserva x'kienu jilbsu l-haddiema u jassigura ruhhu li jkunu libsin is-*safety equipment*, (ara foll 111);
 - 18.3. Illi meta l-haddiema ma kienux jilbsu dan l-apparat kif dovut, kien jigbdilhom “... l-attenzjoni ghal dan, u jgelhom jilbsu l-apparat necessarju biex jaghmlu xogholhom sew”, (ara foll 111);

- 18.4. Illi s-*safety equipment* kollu, fosthom *helmet*, nuccali, maskla u ngwanti, kien ipprovdut lill-impjegati kollha mis-socjeta` intimata;
- 18.5. Illi l-impjegati tal-istess kienu wkoll ipprovduti b'*locker* biex fih izommu l-apparat meta ma jkunux qed juzawh, (ara foll 108, 131 u 132);
- 18.6. Illi d-direttur Joseph Spiteri kien spjega fid-dettal lir-rikorrent x'kellu jaghmel senjatament: (ara foll 131)
- 18.6.1. Jorbot pjanca tal-hadid ta' madwar millimetru (1) hxuna u ta' daqs ta' hames (5) pulzieri bi tlett (3) pulzieri;
- 18.6.2. Jorbot il-hadida go morsa;
- 18.6.3. Jawwigha xi hmistax (15) il-grad;
- 18.6.4. Illi l-istess direttur kien anke ta' mudell lir-rikorrenti biex jahdem fuqu;
- 18.7. Illi meta wara l-incident l-imsemmi direttur mar jara l-bank fejn kien qed jahdem ir-rikorrenti "... rajt li kien hemm zewgt (2) imrieta fuq il-bank u sibt wiehed minnhom b'bicca imtajra ...", (ara foll 131);
- 18.8. Illi jirribadixxi wkoll li kien gia` ta` struzzjonijiet lir-rikorrenti biex "... ma ssammarx fuq l-azzar", (ara foll 131);

Ikkunsidrat:

19.0. Illi tenut kont tas-suespost, jirrizulta s-segwent:

19.1. Illi hemm diskrepanzi mill-versjonijiet kif fuq sintetikament elenkata li jinhtiegu li jigu indirizzati;

19.2. **L-esperjenza tar-rikorrenti:**

19.2.1. Rigward din l-esperjenza jirrizulta li r-rikorrenti jghid li kellu ghoxrin (20) sena esperjenza fuq dan ix-xoghol, (ara foll 36);

19.2.2. Illi rigward l-perjodu li r-rikorrenti kien hekk impjegat mas-socjeta` intimata jirrizultaw perjodi differenti:

19.2.2.i. Fadaga jsostni li kien ilu madwar sena u xaghrejn, (ara foll 18);

19.2.2.ii. Ir-rikorrenti jsostni li kien ilu mpjegat madwar hames (5) xhur, (ara foll 35);

19.2.2.iii. Skont direttur tas-socjeta` intimata kien ilu mpjegat minn Lulju, 2008, (ara foll 108);

19.3. **L-Apparat ta' Sikurezza:**

19.3.1. Illi d-diretturi tas-socjeta` intimata u l-impjegat Fadaga jsostnu li dan l-apparat kien:

19.3.1.i. Ipprovdut mis-socjeta` intimata;

19.3.1.ii. Illi l-istess socjeta` kienet ukoll tipprovdi post adegwat fejn il-haddiema setghu jerfghu l-istess apparat b'mod sigur;

19.3.2. Illi r-rikorrenti minflok isostni, li qatt ma nghata dan l-apparat;

19.3.3. Illi konsegwentement kien kostrett jixtri l-apparat hu stess;

19.3.4. Illi meta ma sabx in-nuccali, mar jilmenta mad-diretturi tas-socjeta` intimata li jsostni li qalulu jixtri iehor;

19.4. In-numru tal-Haddiema fil-garaxx:

19.4.1. Illi r-rikorrenti jsostni li kien hemm Joseph Spiteri jahdem bic-chaser;

19.4.2. Illi effettivament ir-rikorrenti kien qed jahdem f'parti izolata tal-garaxx, gewwa nett, (ara foll 117 u 119);

Ikkunsidrat:

20.0. Illi l-versjoni komplessiva tar-rikorrenti ma tantx hi versosinili u dan, ghas-segwentu ragunijiet:

- 20.1. Illi jirrizulta assodat b'mod indipendenti u oggettiv mix-xhieda ta' haddiem iehor li l-impjegati tas-socjeta` intimata kienu forniti bl-apparat necessarju ghax-xoghol in dizamina;
- 20.2. Illi *di piu`* jirrizulta assodat li l-istess impjegati kienu wkoll muniti b'*locker* appozitu biex fih jikkustodixxu dan l-apparat meta ma jkunux juzawh;
- 20.3. Illi ghar min hekk, jirrizulta mix-xhieda tal-impjegat Fadaga li dan kien avvicinat mir-rikorrenti u mitlub jaghti versjoni qarrieqa tal-fatti kif verament zvolgew biex jagevola s-sitwazzjoni tar-rikorrenti, (ara foll 19);

Ikkunsidrat:

21. Illi jirrizulta wkoll assodat li l-istess rikorrenti kien gia` rrikonoxxa l-izball tieghu meta sammar il-hadida b'martell ta' l-azzar u dan, meta ma kienx liebes nuccali protettiv, (ara foll 19, 111 u 131);

Ikkunsidrat:

22. Illi ghalhekk, rinfaccata bis-suespost, il-versjoni tar-rikorrenti ma timmeritax l-avall ta' din il-qorti u ghalhekk qed tigi skartata;

Ikkunsidrat:

- 23.0. Illi in vista tas-suespost, jirrizulta sintetikament is-segwent:
- 23.1. Illi l-mod kif hadem ir-rikorrenti fil-kaz odjern ma kienx mod accettabbli;
- 23.2. Illi in effetti meta kien precedentement gie nnotat jahdem b'din is-sistema mill-ewwel ingibditlu l-attenzjoni ghal dan, gie muri li dan il-metodu kien wiehed hazin u li ma kellux jerga` jaghmel hekk;
- 23.3. Illi *nonostante* dan, rega` hadem bl-istess metodu u kien hawnhekk li korra;

23.4. Illi l-istess rikorrenti irrikonoxxa li l-incident in dizamina kien responsabbilita` tieghu;

Ikkunsidrat:

24. Illi *di piu`*, din il-qorti hi sodisfatta li s-socjeta` intimata pprovdiet l-apparat protettiv kollu lill-impjegati taghha, inkluz lir-rikorrenti;
25. Illi l-istess diretturi ta' din is-socjeta` dejjem insistew li l-haddiem dejjem kellhom jilbsu dan l-apparat fuq ix-xoghol;
26. Illi jirrizulta wkoll ghalhekk assodat li meta r-rikorrenti ghazel li jghawweg il-pjanca li kellu b'martell ta' l-azzar, hu kien qed jaghmel dan kontra l-istruzzjonijiet espressament moghtija lilu u kontra l-prassi accettata f'din is-sengha partikolari;
27. Illi ghalhekk, ir-rikorrenti ghandu jerfa` r-responsabbilita` kollha tal-akkadut;

Ikkunsidrat:

28. Illi in vista tas-suespost, din il-qorti ma' thossx il-htiega li tesplora il-hsara involuta u d-danni rizultanti, u konsegwentement tiddikjara li qed tastjeni milli tiehu konjizzjoni ta' dawn it-talbiet tar-rikorrenti;

DECIDE:

- 29.0. Illi in vista tas-suespost din il-qorti hi sodisfatta li r-rikorrenti ma pprovax il-kaz tieghu skont il-ligi, u konsegwentement:
 - 29.1. Filwaqt li takkolji r-risposti kollha tas-socjeta` intimata;
 - 29.2. Tirrespingi t-talbiet tar-rikorrenti;
 - 29.3. Bl-ispejjez ta' din il-procedura kontra r-rikorrenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----